

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

***ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ***

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами I Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

УДК: 378:373.2.011.3-051]37.091.33

С 91

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами I Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

German automotive transplant in the United States. *Vocations and Learning*, 10(1), 71–99. <https://doi.org/10.1007/s12186-016-9161-8>

3. Khandaker, R. (2021). Professional Training: Crucial Need to Enhance the Efficacy of Preschool Teachers in the Context of Bangladesh. *Oalib*, 08(9), 1–23. <https://doi.org/10.4236/oalib.1107880>

4. Kocsis, Z.&Pusztai, G. (2021) A double road to success? Impact of dual education on effectiveness. *Research in Post-Compulsory Education*, 26, 2, 164–188, <https://doi.org/10.1080/13596748.2021.1909923>

5. Starosta, V. (2019) *Pedagogical Research: Methodical Materials for Practical Classes and Independent Work of Students*, Uzhhorod: Sabov A. M, 2019.

6. Zdanevych, L.; Pisotska, L.; Honchar, N.; Myskova, N.; Kazakova, N. (2022) The role of self-learning in the practical training among preschool teachers. *IJERE*. 2022, 11, 1125–1133. <https://doi.org/10.11591/ijere.v11i3.22594>

Надія ФРОЛЕНКОВА,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький (Україна)

e-mail: nadiychuk@ukr.net

Лариса ТІМЧЕНКО,

здобувачка освітнього рівня магістр, спеціальності 012 Дошкільна освіта,
група ЗМДО-81, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
м. Хмельницький (Україна)

e-mail: larisatimcenko302@gmail.com

ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Актуальність проблеми. На сучасному етапі розвитку системи освіти є актуальною проблема організації професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти, яка зумовлена потребою в підготовці висококваліфікованих педагогів, здатних до ефективної професійної

діяльності та розвитку в умовах сучасних викликів освіти. Вона відображена у законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про дошкільну освіту», Державному стандарту дошкільної освіти України [1], професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» [4], які чітко визначають вимоги до професійних компетентностей педагогів, включаючи здатність до професійного саморозвитку та самореалізації. Вивчення цих документів показує важливість забезпечення умов для самореалізації педагогів як однієї з ключових умов підвищення якості освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження, присвячені різним аспектам підготовки фахівців дошкільного профілю, висвітлюються в роботах таких авторів, як Г. Беленька (формування фахової компетентності), Н. Лисенко та З. Плохій (підготовка вихователів до організації еколого-дослідницької діяльності дітей в природі), Н. Грама (теоретико-методичні основи професійної підготовки педагога-вихователя дошкільного закладу до економічного виховання дітей) та інших. У дослідженнях О. Пехота, Т. Танько, Г. Троцько розглядають зміст, етапи, компонентний склад професійно-педагогічної підготовки та пропонують різні моделі її реалізації. Проблему фахової підготовки та професійного становлення майбутніх вихователів розкрили А. Аніщук, Л. Артемова, А. Богущ, Л. Зданевич, О. Ковшар, Ю. Косенко, В. Нестеренко, Т. Поніманська та інші .

Мета статті полягає у розкритті професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти як психолого-педагогічної проблеми.

Виклад основного матеріалу. Плеяда психолого-педагогічних вітчизняних дослідників підкреслюють, що підготовка педагогів дошкільної освіти має відповідати сучасним вимогам. Адже це перший освітній етап, від якого залежить рівень освіченості та вихованості майбутнього покоління. Ця підготовка має свою специфіку і базується на основних дидактичних принципах побудови процесу професійної підготовки у вищих навчальних закладах.

У наукових дослідженнях Г. Беленької висвітлено проблему формування професійної компетентності сучасного вихователя ЗДО. Н. Денисенко, Л. Гаращенко та Н. Левінець акцентують увагу на проблемі керівництва фізичним вихованням дошкільників у закладі дошкільної освіти. Вчені Н. Лисенко та З. Плохій розглядають питання підготовки вихователів до організації еколого-дослідницької діяльності дітей у природі. Л. Плетеницька вивчає проблему підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до народознавчої роботи з дошкільнятами.

Аналіз сучасної педагогічної практики виявляє ряд аспектів, що перешкоджають професійній самореалізації майбутніх фахівців. Серед них: недостатня увага до розвитку навичок саморефлексії та самоконтролю, обмежені можливості для практичної діяльності, а також відсутність системного підходу до професійного розвитку педагогів на всіх етапах їхньої кар'єри.

Їх виявлення в освітньому процесі показує, що існує розрив між теоретичними знаннями, які отримують студенти в закладах вищої освіти, та практичними навичками, необхідними для ефективної професійної діяльності. Також часто виникає неузгодженість між вимогами до професійної діяльності педагогів та реальними умовами їхньої роботи, що включають високе навантаження, недостатнє фінансування й обмежені можливості для професійного зростання. Подолання цих протиріч є необхідною умовою для забезпечення професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти, які вимагають розробки нових методичних підходів та впровадження інноваційних форм і методів навчання.

Науковці вважають, що сучасні процеси реформування та модернізації системи вищої педагогічної освіти спрямовані на подальший розвиток та забезпечення потреб суспільства та держави у кваліфікованих фахівцях [2; 3]. У зв'язку з цим змінюється підхід до визначення змісту фахової підготовки у вищій педагогічній освіті.

З огляду на це, основним завданням підготовки у закладах вищої освіти є формування у майбутніх вихователів таких професійних якостей, які забезпечують гармонійне виховання та навчання дітей дошкільного віку. На сучасному етапі, коли питання розбудови школи та освіти в Україні є надзвичайно актуальним, обґрунтування вимог до особистості майбутнього фахівця дошкільної освіти та його підготовки є важливим питанням сьогодення і перспективою професійної педагогіки.

Висновки. Професійна самореалізація майбутніх фахівців дошкільної освіти базується на розвитку творчого потенціалу, аналізі власної діяльності та адаптації до викликів освітнього середовища. Застосування методів і форм навчання, інтерактивних технологій сприяє формуванню необхідних професійних навичок і мотивації, забезпечує гармонійне поєднання теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для успішної роботи в сфері дошкільної освіти.

Задля ефективної організації професійної самореалізації в процесі підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти варто підібрати активні форми (екскурсії, педагогічні виставки, майстер-класи), методи (метод педагогічного аналізу, педагогічне спостереження, вивчення продуктів діяльності, вивчення документації, електронне портфоліо) та прийоми навчання, інтерактивні технології (групове навчання, фронтальне навчання, навчання у грі, навчання в дискусії), які будуть відповідати поставленій меті – розвитку професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. Затверджено наказом Міністерством освіти і науки України від 12.01.2021 № 33.
2. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. К. : КНТ, 2019. 437 с.

3. Пінська О.Л. Психологічні аспекти самореалізації особистості
URL : <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2022/2/12.pdf>

4. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19 жовтня 2021 р. № 755-21 URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Вабчук О.

Organization of the communicative process in an institution of pre-school education.....3

Березовська Л.І.

Цифрова компетентність як складник професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 8

Богущ А.

Технологічний підхід у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти.. 14

Гуданич Н.

Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій 20

Діхтяренко С.

Конструювання як інноваційно-креативна технологія у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи 25

Lystopad O.

Professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university 31

Моргун В.

Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти 37

Найда Р.

Дуальна форма освіти як нововведення у професійній підготовці майбутніх вихователів у ЗВО 42

Фроленкова Н., Л. Тімченко.

Професійна самореалізація майбутніх фахівців дошкільної освіти як психолого-педагогічна проблема..... 47

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Аржанухіна С., О. Перцова., Ю. Богославська.

Використання методів арт-терапії у формуванні міжособистісних відносин дошкільників та молодших школярів 52

Борова В.

Використання моделювання в педагогічному коригуванні звукової культури мовлення дітей старшого дошкільного віку 56

Vertel A.

Helmut figdor's psychoanalytic pedagogy: in-depth psychological aspects of the work of a psychoanalytic-oriented teacher at an institution of pre-school educational 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

